

NOVININE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske Slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto vsakoml na njegov naslov 6 K.
Sküпно v edno fano 4 K.
Cena Novin v Ameriki je na leto 12 K.
Cena ednega drobca je doma 6 litrov.

VREDNIK:

KLEKL JOŽEF

up. plob. v Crensovolh, CSERFOLD, Zalamegye.
K tomü se more pošilati narečnlno l vel doplet, nej
pa v tiskarno.

Vsi naročniki tak domači kak ameriškanski
dobijo k NOVINAM brezplačno vsaki mesec
„Marijin List“ i na konci leta „Kalender
Srca Jesušovoga.“

Pravice špan.

Detič odide vu mesto z vesnice pa se tam tepé; ka zaslúži v tjedni, tisto v nedelo zapijé.

Takši detič naj ne hodí nazáj vu domovíno, takši naj ostáne samo tam, kde je zaman prebio svoja gíbka leta. Z takšega de vu váraší „gospod“. Mí smo poznali že več takših gospodov. Penez neimajo, ka bi začnolí, pa so detíče, dokeč jih kakša bolnísnica ne pozré. Drugi odidejo vu kakšo fabriko pa tam robíjo do konca žítka, zaslúžek pa dájo ne za krúh, nego za žganíco pa konéjo tiste, kí so sí kaj spravíli s poštením šparanjom.

Tretí se smetéjo v kakšo vlačúgo, se oženíjo pa nemajočí s kem začnolí krpajo pa poprávljajo do konca žítka za trgovíne, ár njuve pivníčne lúkuje praga z novím delom níše: ne pošé.

To so nesrečneží življenja, kí so svoje mladostí ne znali dobro ponúcatí. Takši včasí prídejo z váraša domo k svojim v posojenoj obleki s posojenov vórov i lancóm pa tržíjo svojo modrost zjájčóm íno sí nakladéjo pri „vonjéčem pávrí“ pune turbe, ka do meli za mesec dní jesti.

So pa, šteri so vu mestí skrbívi, skromní, razvúdaností se ogíblejo, cerkve i molítve se ne spozábíjo med pokvarjením svetóm, sí vkúpšparajo svoje z teškím trúdom zaslúžene groše pa cí se njím vu váraší nasmejé sreča, jo zgrábíjo z obema rokama pa grátajo meštrí, trgovcí, krémárje, šteríh ímé je daleč okolí vu poštenjej, pa cí prídejo domo med svojo síromaško rodbíno, ne modrújejo tam od níkoj, líki se veselíjo, ka so meli príliko svoj stári dom pohodíti pa vu njem v božem míri pár dnéov prežíveti. Tej túoí pelajo sebov óare domačíje, líki za zálogo, nshájó prí njoj svoje srcé i poštenje pa príjazno pozvánje na svoj noví dom. Tej je ne srám s síromaškím rodóm po váraší hodíti, ga ne vodíjo, cí príde tá, na njegove stroške z edne zamázane kréme v drúgo, líki njím pokážejo lepe cerkví, glasovíte muzeje, pa cí so zédní, te ídejo z njímí v pošteno čísto mesto ne na

litre, líki na krátko pokrepčanje, ár še gosti prí lastívnóm stolí slúží, ne vu krémí.

So pa tísti, kí so ponízni, skromní, šparavni pávrí váraší nevejo kaj začnolí. Podobó svojega doma nosíjo vu srcí pa je nazáj vleče srcé vu rojstni kraj. Tej nam prídejo dobri, nepokvarjeni domo. Hodíli so vu svet, kde so se malo več návčíli, kak je domá mogoče pa so príšli domo brezi gízde íno sí poškali gnezdo, kde míslíjo prežíveti svoje dní. — Ne so zgúbíli vere, ostali so bratje za brate, svet njím je škodo ne, samo so se návčíli od njega, ka je v njem dobra. Pred takšímí, líbí čtevcí, dolí krščák, to do lúdjé za nás, príjazni, lúdni, pošteni, šteri nas noríli ne bodo, šteri so príšli za težáka med težáke pa na štere cí zavúpaš kaj, znáš, ka de pošteno oprávljeno.

Samo edno de njím potrebno domá: pijáncov tovaríšje se naj ogíblejo, naj ne nosíjo z mesníce, dokeč ne imajo s kem plácatí pa naj ne posedávajo v krémí, kda je čas za delo. Naj ne íščejo príjatelstvo „gospode“, naj znájó, ka „gospoda“ je príjazna, líki bogše je lí vsakómí, kí níže ráj gléda, kak víše, cí šcé bíti blážení i vu poštenjej, alí kak starínski pregovor práví: „Ráj med zádojímí prví, kak med prednjímí zádjén bíti“, to je modrost.

Poslanstvo mirovno papa.

Svetí Stolec je vladarstvam bojúvajočím i neutralním poslanstvo poslo, šteri na mir pozove svet. Velko je vúpanje pape, da njegov stopaj bliže pripelja narode k míri. Posebno zato, da je papa prvle zvedavo pri vladarstvah vseh dežel, kak bi njegov stopaj sodíli. I kda je papa dónok poslanstvo poslo, vídi se, da so vladarstva njegovo začínanje, kak do zdaj, ne zavrgla. Poslanstvo je poslano prve dni avgusta. Tak se vídi, da je papa na stran Vílsona, ameriškoga predsedníka, stopo. Žele nazáj spravlanje Belgiškoga, Srbškoga i Rumanskoga, dobrovolno pogodbo nad Elsass-Lothringov, Trient i Trst. — Poslanstvo je samo pred níšterih dnevah príšlo v Beč, ar kí je prínese, dosta more

krožiti, dokeč ta pride. Vu svojem písmí se papa spomene od svojih stopajov, štere je véino za volo míra i z novíč gori pozove narode, naj konec véiníjo prelevanji krví i naj se zmírijo pod sledečímí pogodbámí: Pomensanje orožúvanje i nastavljanje sodníje míra; sloboščina Polcov; níkší kvar se ne povrne; pozajeta zemla se nazáj da. Ka pa se dotíče zemlo, štera med námí i Taljanámí, med Nemcámí i Francozámí pod pitanjom stoji, papa jo púšti prek dotikajočím vladarstvam, naj to pítauje vu mírnóm dúhi spreglednéjo i odločíjo. Ameriškanci, Angluší i Francozi svoje bojne cíle ne ščejo ponáčiti.

Spomenek 29. avgusta 1913.

Štiri let je že. Po celóm slovenskóm krají je razišo glas: Mrli so dr. Ivanoczi Ferenc.

Tak je vse lepo i teda bilo, kak zdaj. Sunce je sijalo, kak zdaj, samo gospoda našega nega.

Njihove čedne oči so vsakega razveselile, kí je ž njímí vkúp príšo. Njihov govor je vsakoga k sebi zavezó, s kem so se vu guč spravíli.

S pokojním vkúp priti — je svetek bio za nas. Den navdúšeností.

Kda smo koróne — poposke spravíše — meli tak v augustusi alí v septembri po dokončanóm slúžbenóm delí smo vóšli pod mílo nebo na zrak, na pogovarjanje.

Pri Sebeščání smo gledali na Mórsko krajíno, daleč notri vu Zalavarmegyóv: Beltince, Törníšče, Črenšovce do Lendave.

Pri Benedíkí — njegovo rojstno mesto — s starím Borovnjakóm stá nam kazala mesto staroga farofa kazala stá drúga mesta, kde je njihovo detínstvo teklo.

Mí pa smo níka ne gučali, tího smo za pokojním šli — níkomí je ne na pamet príšlo, da ne de dugo, da naš gospod de tú dale víjao svoje senje na benedičkom cintorí.

Tam je dostakrat naša pamet.

Tam mámo pokopanoga Kúzmíča, kí je več, kak pred stotímí létámí, slovenskómí lúdství vu roke dao evangelijóm, katekizmuš, abecedník.

Vu vremeni so stare knjige premile. Ivanoczi je znovič čtenje dao ljudstvi, on sam je dosta ne pisao, nego navdšavao je nas, vodo nas je i brano nas je proti onim, ki so pravili: Zakaj je to?

Pokojni je ne pisa, on nas je samo včio: vsaka njegova reč nam je dragi spomenek.

Bojna.

Bitje v Bukovini, na Rumunskom, na Belgijskom.

S našov ofenzivov smo Rusa v Galiciji, vu Bukovini nazaj vdarili.

Na Francuškem i Belgijskom bojišči — tak se kaže — velka dela se pripravljajo.

Aug. 12. Pri Foksani Rus i Rumanli napada. Nazaj smo je zbili.

Vu krajini Ojtoz je Rus s velkov močjov napado. V ništernom mesti dvanajsetkrat je na nas vdarilo, nego njegov napad pred našim stanjom je vsikdar vküp spadno. Posebno hnovvedje 18. šopronskoga reg. so pohvaljeni vu objavi vojniskoga voditeljstva.

Aug. 13. Pri Foksani so Nemci pozajeli ves Panciu.

Rusi se močno branijo, na več mestih napadajo.

Na Francuškem i Angluškom bojišči strelanje s štukami.

Aug. 14. Na Rumanskem smo dale prišli.

Pri Ojtoz je protivnik močno napado.

Na Taljanskem bojišči smo doli strelili 4 protivne zračne priprave.

Na Francuškem bojišči se protivnike na velke napade spravljajo.

Velko strelanje pri morji, vu Champagne, pri Verduni, na Lotharingskoj ravnici.

Pasic-bankett vu Londoni.

Srbi na Angluškom so v Londoni zajtrik dali na čest srbskomi ministerprezidenti Pasic. Nazoči je bio med drugimi minister Lord Robert Cecil, poslaniki Grčkoga i Rumanskoga.

Robert Cecil je govor držo pri stoli: Srbsko je vküp sklačeno, nego njegov düh je ne potreti, njegovo viteštvo je više vse hvale. Mi moremo zadobiti popuno nazaj pripravlanje za njegovo trpljenje.

Za njim je Pasic gučo od mira. Prva pogodba bi bila pokaštiganje onih, ki so to svetovno pogorenje naprej pozvali. Mir samo teda bode, — je gučo srbski minister —, čiči vsi narodi pod jarmom Austrije-Vogrskoga se rešijo, čiči Francusko nazaj dobi Elsass Lothringen, čiči se Taljani š družijo s svojimi bratami, čiči se zedinijo Srbi, Horvati i Slovenci.

Med tem je prišo minister prezident Lloyd George pa je pravo: Silno delo mam, nego mogo sam priti, da povem, da moje srce je na Srbskom i da srbskomi ministri Pasic-i čiči pokažem... kak steč dugo de trpela bojna, — je na dale pravo, — dotiče se Angluškoga poštenja rešeno Srbsko viditi... Mi ščemo vküper iti s bojnov do konca.

Od Polov.

Polji so se vu začetki vu Rusi vdpali. Kda smo mi pri Gorlice prek vdarili Ruski front, Lemberg nazaj vzeli, Varšovo pozajeli, — polji so se k nam obrnoli.

Leta 1916. 4. i 5. nov. je vöskričana bila samostalnost Ruskih Polcov.

S tem so ne zadovoljni Polji. Oni več želejo. Želejo zjedinjenje vseh Polov, ki so pod Nemškima i Austrijanskom casarom.

Vsikdar več pitanj i vgank. Pa te naj mir bode. Kak?

Vstanovljenje Ostffy Lajos dr. nadžupana.

1917. aug. 14.

Velki den je meo Vasvármegye.

Novoga nadžupana so vstanovili vu službo.

Ostffy je stranke 48 e.

Velki program je dao nadžupan. Dosta smo se navčili iz bojne, — je pravo. Kda bojna vse moči človeče potrebüje, moremo to moč poštvati, moremo delavnost na veliko ceniti.

Vladarstvo šče pravice ljudstva razprestirati.

Kraleska reč je veže, štera etak pravi: Napravite eden planum pravice, šteri s opazüvanjom stanüvanja vogrskoga dežele poslanike postavljanja pravico razprestre tak daleč, kak se velikim časom i daritvi od ljudstva prinesenoj dostaja.

Vojaki kda domo pridejo, čiči do želeli, dobijo stan, kde si glavo na počinek nagnejo, dobijo telko zemle, da do lahko živeli.

Posebno je obečo, da na poti več pazke de noso.

Več sol gori postavi za malo dečico. V šolaj ljudstva notri šče spelati včenje poljedelstva.

Proti cerkvam i njih službenikom — popom — razloženo štimanje šče skazati, šteroga so tudi vredni, ár s tem naröbno moč povešavamo.

Ostffy se je mekno vse pompe, to šče gorizadržati na tisti čas, kda olivno vejko mira, ciprus pokojnih i babér junakov bodemo vijali vu zmogovalni venec.

Te čas je pa nas del — napnjeno delo. I nika drugo ne.

Pregrehšni poslaniki proti domovini.

Bivši vogrski poslanik i pörgar-meister Fiume Richard Zanella je junija 1915. notri rukivao. Kda je s svojim regimentom na Ruski front prišo, je domo sestri pisa, da on celo delo

tak gleda, kak edno nesugodno presetavanje. Kda je Fiumanski varuški doktor Blasic premino, je Zanella domo pisa, da naskori on tudi tam bode, kak Blasic. 16-ga junija je vlovleni. Iz njegovih pisem iz Ruskoga se vidi, da je njemu dopuščeno bilo na Taljansko odpotivati.

Franc Supilo bivši poslanik je bio na Taljanskem, kda je bojna vövdarila pa je tudi tam osto, da bi proti monarkiji protivno agitacijo tiro.

Heinrik Hinkovič, kak je bojna vövdarila, je med sovražnike pobegno, zdaj je v Parisi.

Sodišče v Budapesti je spoznalo nje za pregrehšnike nad domovinov, imanje njihovo konfiscirano — vzeto — na dobro vogrskoga erara — kincstár.

Glas iz bojišča v domovino.

Prav lepo vas pozdravljam vse naše slovenske duhovnike, želem vam vsem popolno zdravje, zatem vam pa želem naznaniti nekaj od naše drage domovine, zapišite je vu naše male Novine.

Prečastiti naši vsi duhovniki, lahko bi si mi roke podali v našem terplenji: vsi smo bojevnik, mi vojaki se vojüjemo proti našim neprijatelom, vi dragi duhovniki se pa mantrate ino bojüjete v domačem kraji z spokvarjenim svetom. Ponizno vam dam na znanje, kaj iz doma mi na bojišče vse zvedimo. Pri goslarah začnem. Kak žalostno je to za vas — dragi naši starčeki — ki ste v mladosti mužikašje bili, pa zdaj, gda mam veliko kaštigo, bič boži, strašno bojno, zdaj se pali vküper iščete, čiči vas je ravno malo, pa li se zberete: z edne fare je bajsar, z druge je kontraš, z tretje fare pa cimbolaš i tak dale, pa tak edno bando napravite. Dobro me zarazmite, komi je nej robača prav, naj si je ne obleče; ki je nej v tom, naj na sebe ne vzeme. Tak tudi ve drage vse žene, nezemite vse na sebe toga glasa, kaj pride. Štera je pa v tom, naj si zmisli: vse je jalno ino ne stalno, edno pa se itak zgodilo to: račun bo.

Mužikašje so se vküper zbrali pa veselo igrajo — gda na bojišči polji domobranci bridko jočejo. Žene si zdaj etak zgučavlejo: „čüješ ti soseda ino vinska pajdašica, kaj se z delom paščimo, pa mo te malo šle na veselico, tam zdaj naši goslarje igrajo; zdaj so se vsi vküper poiskali stari mužikašje, naš negdašnji bajzar je tudi nezaj stopo v bando, zato ka se prej zdaj igri jakši pejnezi zaslužijo kak so se negda služili. No ti nauka čiči si že kredi, ka vi šle, vej ove pridejo. Bara!

bodi! me že idemo". Tak se vküper zazovejo ino pridejo vü veselo, hižo oštarjašovo — tam že bajz muvi bole kak ruske granate. Začne se veselje, ples ka veselo letijo dvekronske banke mušikašom na stol. Te si pa doli na stolice zposedejo pa zapovedavajo vino za vinom, liter za litrom. „Bara, daj pejnzeze za vino, vej si drage piceke odala, pet koron liter vina, to je nikaj. Picek tüdi nej za dva seksara ka je negda bio. Zdaj se telci tržijo po tristo koron, kak negda najjake krave. Liter je prazen, ednoga mo ešče pile, pa mo si te kaj od nevole gučale. Znaš, zdaj me, draga pajdašica, joč obide če, si zmislím ka moj mož tam na ruskom poli brezi križa, brezi venca v grobi spi, jez pa se eti med vami veselím!"

Drüga pa pravi: „naj počivle tvoj mož sladki sen, vej je za domovino mro".

Te pritekne se par reči Bara: „Ej ka te si zdaj od toga gučale, bole pijte, ve je moj mož tüdi vü Rusiji zavzeti, da pa naj bode, jaz sam njemi nej kriva, zakoj je bio na mene doma takši grobjan. Ka? če sam si samo dva deci vina spila, me je včasi poznao, ka sem opet pijana, pa me je z vajatjov mero, kak sam velka ino debela; zdaj pa pijem den za dnevom, lehko delam ka ščem, pa nišče nikaj ne guči".

Tak pomali pride polnoči, pa se odpravljajo domo, — „no ve pa vända tak z tiha nemo odišle tü odtot, ka si ne bi dale potnico igrati, — či ve ne date, te dam jaz sama, edno desetko, naj me pozna oštarjaš pa mušikašje tüdi". Veselo dve, pet koron vküp leti, i si dajo po celoj vesi potnico igrati, one pa naprej veselo plešejo po poti. Gda pa domo pridejo, dečica jočejo od straha, vekša deca pa mater karajo: „Mati, mati ka to delate, ka pa naj oča domo pridejo, pa to vse zvedijo." — „Tiho bodi, ti šmrklavec, jaz bom tebi znam odgovor davala, rad bodi ka si doma!" Tak se odgovarjajo na karanje nedužne dece.

Drage vse žene, za ime božje vas prosimo, mij vaši žalostni možje iz bojišča, vse, štere ste v takšem stališi, odvrzite to svetcko veselje, ve smo vsi Marijina deca. Zglednimo se na Marijo ino sveto Drüžino, kak pobožno so živeli, v toj naj bi z svojim življenjem nam pot kazali. Vidite, drage žene, kak je Marija vsigdar bila pobožna, ino či je mela veselje, je to ne bilo Bogi odörno; ona je nej veselja sebi v oštarjah iskala, liki v Bogi. Gda je pa mela sedem žalosti, je žalosti nej z vinom hladila, liki je k Bogi zdehnola ino je Boga prosila, naj njoj pomaga. Bodite ve drage naše žene tüdi tak, prosite

Marijo, Mater našo, naj nam pomaga, celo zdaj v bojnom časi; prosite Marijo naj nas vse ednok zdrave nazaj domo pripela, pa naj zaistino svete Drüžine zgleđ nas vodi, vas doma, nas na bojišči, ka po smrti vsi v diko nebesko pridemo. Štefanec Matjaš, domobranski topničar, z Bratonec.

Dom i svet. — Glási.

Zaročke. Grof Széchenyi György, vites zlatih strog, főispán Zemplén vármegye 11-ga je v Beltineh zaročeni s grofici Zichy Anastazijov, s hčerjov grofa Zichy Ágosta.

Ranjeni stotnik. Vü bitji pri Ojtoz je ranjen Gerlics Ede, stotnik reg. 18., kommandant bataljona. Vü špitali je vü Brassó.

Tatija. Pri Kizarskom farari — Darvas Aladár — so 10 kil zabela vkradnoli. Tate žandarje iščejo.

Delavei pri ališpáni. Prosili so ga, da za delavce se naj skrbi i njim da za doste mele i drügoga živeža. Vse dobro je njim obečo. Na mesec avgusta dobi 42 vagona mele, štero na hitroma razdeli.

Ki prosí, — on dobi.

Pijajca vü plüčah. Eden törski vojak, ki je iz ednoga potoka vodo pio, je žmetno sapo dobo, je kašlao na veke. Pod operacijo je vrženi bio, te da so naišli vü njegovih plüčah edno živo pijajco, štera je bila 10 cm. duga i 1½ cm. kusta. Vojak jo je pri pili požro.

Sloboščino za odavanje dohana od sega mao samo vojaki, ki so vü bojni odnemogli, nesrečno zobhodili, njihovi domači, zvütoga sirote vojniške dobijo. Da te imenüvani leže dobijo sloboščino, minister je odredo povnoženje računa trafike.

Dar za sirote je poslala Djura Treza z G. Bistrice melo v naše vredništvo. Razdelili smo jo med dve plantavivi siroti: Špiclin Manko z Črensovec i Kocet Trezo z Trnja.

Od naših vojakov. Mrtev je: Balažic Jožef, dombr. 103. dpp. z D. Bistrice, ledičen sin † Balažic Jožefa. Žalüjejo po njem mati, dovica i bratja. Srce Jezusovo okrepi njegove ostale i venčaj v večnoj slavi njegovo düšo. Pokopanje aug. 4. pri Skali v Galiciji.

Iz zahvalnosti, ka nas je Jezus, Marija, sv. Jožef občuvao v šest dni trpečem strasnom ognji vse nesreče, pošlemo na podporo naših i listov slovenskih i na svete meše: Bokan Jožef z Skakovec 4 kor. 50 f., Kós Aleš z Krajne 3 kor. 50 f., Škaper Jožef z Doličov 3 kor., Nemeč Ferenc z Bakovec 4 kor. p. 83. pp. — „Iz zahvalnosti, ka nas naš mili slovenski list tak do dna srca tolaži v tüjini i misli naše na Boga obrača, pošlemo na podporo i sv. mešo bistrički dečki i moški: Lebar Ivan i brat Jožef z Sr. Bistrice 10 kor., Sobočan Matjas 2 kor., Salajko Števan z D. Bistrice 4 kor., Šrnek Ivan z G. Bistrici 4 kor. — Bog lepo plati!

Vrednik.

To je ljübezen do materne reči. Tak trüden i lačen sem nikdar nej, ka si ne bi „Novin" v roke vzeo. Bio je čas, ka sem pet dni ne kaple spio i 3 — 4 dni ne vido menaže. V tom časi sem prišeo kak riba moker nekam pod streho, da bi malo zaspao. Naednok samo zaslišim glas mojega romanskoga slugo (moji podložniki so Romani): „Don ladinand eiče jeste pošta, ši „Novini". Ahumo venit de casa." Vékšega veselja bi mi nišče ne bio napravo, kak prišle Novine. Včasi sem gori skočo i je čtetü začno. Prečiteo sem je i vsikdar lepše so se mi vidile mile slovenske reči, šterih ne čüjem med samimi Romani. Ešče na drügi den sem je ednok prečiteo pa še drüгим je nazložo. I v najhüjšem ognji sem meo Novine pri sebi ž njimi šo na sovražnika. Odbili smo 10. talijansko ofenzivo, pregnali zdaj Ruse iz Galicije pa Bukovine, pri vseh teh strahovitih bojah me občuvao dober Bog, zato ka me je srce naše dobro čtenje vsikdar k njemi zdigavalo pa zato, ka po tom dobrom čtenji i milom opomianji naših dühovnikov so verni domači Slovenci mnogo molili i se obhajali za nas vojake. Oj dragi domači, ponizno vas'prosim, le včinite to i nadale. Jaz pa iz zahvalnosti, ka naše slovensko čtenje teliko dobroga sada rodi, pošlem 10 kor. podpore na njega." Vörös Viktor, poročnik (lajdnant) 64. pp. z Beltinec.

Popravek. Meseca aprila smo dobili z Bakovec naznanilo, ka se je tam Baša Bara oženila, zato ka je brzovav dobila z Rusije, ka njej je mož mrtev; po zdavanji je pa brš mož pisao. To je nam Žökš Marija odpisala. Zdaj sledkar smo vedili, ka je ne Žökš Marija pisala te dopisnice, pa ka je ne istina, ka bi Baša Bara od moža pismo dobila. Kda to popnavimo, ostro opomenemo vsakoga, ki Novinam kaj naznanja, naj si ne namače svojega pera v srdé, lazi, nevoščenenost, nego naj ga vodi ljübezen do bližnjega. To je toti samo obsebi nikaj ne — že več toga se je za časa toga svetovnoga boja zgodilo — če se žena oženi, od moža pa sledkar le zvedi, ka žive, mrtelnost je ne vsikdar zanesljiva — vendar za volo slabe pameti i ošpičenih babjih jezikov, šteri se tam tüdi süčejo, kje ne bi se smeli i bližnjemi nevolu napravljajo — glasimo vsikdar stalno pravico.

Rodoviten trs. Letošnja mščna zima je prinasa na Dolenskom mnogo trav skončala. A štere je pa obdržala, so tak rodovitni, ka nadomestijo pošüšene. Med temi se v prvom redi odkütuje na Dolnoj Bistrici pri Huber Mihali stolari edna „izabela", štera letos *dvejezerotristosedemdesetdevet grozdov* nosi na svojem teli.

Ogenj vü hatari Kermedina. 14-ga t. m. okoli 7. vöre vü hatari Kermedina od ogujenoga mašina se je vužgo vküp zvoženi pov Barabič Ferenc. Ogen je prek vđaro na jümlo sosedno. Na hitroma je dosta pomoči prišlo, nego vgasitev je žmetno šla vü velkom vetri. Vode je tüdi ne bilo. Po polnoči

okoli 4. vore se je posrečilo ogen vgasiti, nego teča je že pov Barbarica, mašin jūmo zgorelo. Kvara je 30 jezer koron.

Kraljeska gratulacija. Zaročnike Széchenyi Zichy je kral s telegramom pozdravilo.

Svečanje kriza je bilo 20-ga t. m. na Gornjem Siniki. Obilneše se slovesnost popiše od dnes teden.

Ogen pri Sv. Križi poleg Monoštra. 14-ga ob 1 vori je ogen vovdaro. Velki veter je pihao, na ednok je cela ves v ednom plamni bila. Od velke suhoče je v stūdencah ne bilo zadosta vode. Do večera je 20 his zgorelo, Vojaki iz Monoštra so včas prišli na pomoč, ognjobranci iz Kermedina so tudi prišli. Na večar se je posrečilo ognji pot gorstaviti.

Maximal cena mele. Pri nas fina mela za testo i gres pšeničen metercent 135 kor. 50 fil., mela za kūhanje 59 kor. 50 fil., krūšna mela 41 kor. 25 fil., ržena mela 65 kor. 60 fil. Otrobi pšenični, rženi, jočmeni 25 kor.

Vojno pomoč (hadisegély) namenijo gori zdignoti. Tak se čuje, na duplinsko.

Kavke. V Austriji je kavka za flico kvar delajočo spoznana. Lūdje so gori pozvani, naj je strelajo ali lovijo. Kavke žmahno, tūčno meso majo, preporečano je zato nje za živež nūcati. Nego kavke se ne skūbejo, koža se s perjon vred dolipotegne.

Zobe požrla. Edna stara ženka se je točila, da je ona kost mogla požreti, da v šinjeki nika trdoga čūti. Ženo so operirali. Pa našli so štiri fališne zobe, šteri so v meso notri zrašeni bili. Ženkico je pred 17 letami žlak vdaro, pa te so njoj zobi tudi preminoli.

Jesične ogorke. Ogorke se v mrzloj vodi zaperejo, s soljov posiplejo i 10 vōr tak stojijo. Voda, štero je sol vōpoteguola, se doli vleje i prida se celi nemški prpeo, trsovo listje. Potem se na ogorke vleje vroči jesi, k šteromi je malo soli pridano bilo. Za 3 tjedne se jesi doli vleje, ogorke se na rešeto denejo, da se scidijo, potem se zaperejo s mrzlov vodov. Zdaj se te ogorke na stalno ta denejo v glaze, zmes se dene prpeo, pa listje pa malo soli i se gori vleje vroči jesi. Glazi se morejo močno doli zavezati.

Slovo vzemejo od mile slovenske rojstne krajine, dragih starišov, žene, dece, sester i bratov, roda poznančov, od ljube fare i vesi pa svejega dūhovnoga pastira: Šuliš Lovrenc, poddesetnik, Prasi Štefan, Žōks Štefan, Smodiš Franc, Mēs Franc, Fūkaš Janos, Casar Jožef, Recek Ivan p. 83. pp., Karh Ferenc i Stevan z Doličov, Bežan Jožef od Grada, Celec Štefan z Sp. Slaveč, Pozvek Jožef z Kovačavec, Haber Jožef z Sinika, Bajzek Jožef z Petrovec, Sebjanič Koloman, Bez nec Janoš z Bodonec, Žōks Šandor z Tišine, Zrinski Ferenc z Vučegomile, Cipot Mikloš z Mlajtinec, Dravec Ferenc z Slovenskevesi, Bedek Jožef z Martinje domobranci 18. d pp. Milo mislijo na hišo slovensko, kje so preživeli blažena leta mladostna, na ljubeči pogled svojih dragih starišov na lepe navuke svojih dūhovnikov, na ljubezen bratov, sester i vseh njihovih dragih, posebno žene i dece, ki so v zakoni ostavili svoj dom i se podali pod to marilno vojaško orožje. Prosijo srčno lepo odpūščenje od vseh svojih dragih z suznimi očmi i z hrepenečim srcem je obiščejo gori v dūhi poljūbijo pa vroče prosijo, da bi je zročili pod obrambo Marijino i dostokrat prosili pomoč te najbolše nebeske matere za njē, ki so pripravni se vojskūvati, trpeti pa še vmreti za dragi dom.

Na podporo M. Lista im Novin so darovali po 1 K.: Sobočan Štefan bet. vojak, Fiedler Terezija, Dūh Ana iz D. Sinika; po 2 K.: Ritlop Ivan z G. Bistrice, Őuk Ferenc, Kovač Janoš z D. Sinika, Leganj Ana, Horvat S. Jožef z Trnja; po večkih meskah: Bokan Jožef i pajdaš p. 83 pp., Kovač Janoš p. 104 pp. 5 K.; Vōrōs Viktor poročnik 64. pp., Edšidit Jožef p. 26. pp. 10 K.; Lebar Ivan i pajdaš 305. dmb. 18 K.; Mekiš Janoš nabralo v Nuskovi 24 K. 40 fil., Martinska fara 26 K. 10 fil., G. Siniška fara 35 K. 4 fil., Pozderek Martin 80 fill. — Mekiš Janoš nabralo v Nuskovi 24 K. 40 fil. Darovali so po 2 K.: Rogan Ferenc, Šandor Janoš, po 1 K.: Mekiš Janoš, Sárkány Štefan, Simko Augustin, Pozveg Sandor, Sračnjek Ivan, Čontala Jožef, Tūrza Stefana žena, Mekiš Ferenc, Mekiš Mikloš, Godar Ferenc, Lang Mihalj, Gaber Jūrij, Mekiš Ferenc, po 60 fil.: Geder Ferenc, Geder Peter, Bertalanich Rokuš, Janič Janoš; po 50 fil.: Geder Janoš, Kūzmič Ferenc, Vidonja Pavel; po 40 fil.: Marič Janoš, Marič Jožef, Gomboc Lena, Sinko Ana, Sinko Stefan, Janič Stefan, Salamon Agnes; Borovnjak Andraš 70 fil. Iz Sv. Martinske fare: od Sv. Martina: Kralič Stefan, Koprivec Maria vsaki 2 K., Juratič Pavel 1 K. Iz Jurovčaka: Čerčinovič Jožef 1 K., Žerdin Stefan, Goričanec Janoš vsaki 40 fil. Iz Gradiščaka: Križanič Julika 1 K., Vukovič Maria 40 fil., Bohnec Mihalj 20 fil. Iz Kapelščaka: Vinkovič Matjaš 2 K., Serša Jožef 1 K., Virovec Julja 40 fil. Iz Hlapičine: Stojko Stefan, Belec Jūrij, Sajnovič Mihalj, Novak Mihalj, vsaki 1 K. Iz Marofa: Kralj Janos 4 K., Perič Stefan 2 K., Bogdan Martina žena 1 K. Iz Verhovlana: Novak Imre 2 K., Zadavec Matjaš 1 K., Goričanec Martin 30 fil.

Pošta.

Ferenčak Martin, san. 1/28 črnv. Peneze dobo i pod Lipo vam zahvalo. Srce Jezusovo plačaj vam dar. Sruga Jožef. Sv. Sebestjan. Letos ne bo navuka zavolo slaboga zdravja.

Pri potrebnoj i vredno reči se ne pita za ceno. Dvojno manjo pa veselje, če poceni pridemo do hasnovite i neobhodno potrebne stvari. Takše so žalodec krepčajoče i milo poganjajoče Fellerove Barbara „Elsa-krogljice.“ Netečnost, mržnja do dela, počasnost, slab izgled, slaba vola, večkratni glavobol, nesnenost i druge slabe lastnosti navadno shvajo od slabe prebave. Proti tem zmotnjavam i teškočam pomagajo Fellerove „Elsa-Krogljice.“

Fellerove „Elsa-krogljice“ so narejene iz rastlin, narabi poganjajo, ne škodijo, so zanesljivo, žalodec krepčajoče vrstvo. Prednost majo zato pred močnimi poganjajočimi sredstvi, štera žalodec i črevam škodijo. Posebno za deco i ženske so pripravne „Elsa-Krogljice.“ Cene predbojske. 6 škatljice franko 4 K 40 fil., 12 škatljice franko samo 8 K 40 fil.

Iz lastne poskušnje priporacamo nadale bolešne vtisajoci Fellerov „Elsa-fluid.“ Pomaga proti trganji, protini, šinjeka i prisboli i proti posledicam prepiha i prehlajenja; da zdrav sam, močne kite, živce. Predbojske cene. 12 malih 6 dvojnih ali 2 specialni kantički franko 6 K., 24 malih ali 12 dvojnih ali 4 specialne kante franko 10 K 60 fil., 48 malih ali 24 dvojnih ali 8 specialnih kant 20 K.

Ki te reči šče meti, naj je naroči pri **Feller V. Eugen lekarniki,** Stubica, Centrala 146. (Zagreb žup.)

Razpošilanje se godi, če se penezi naprej pošljejo ali po povzetji. Priporaca se peneze naprejšlata po poštnoj izkaznici, da ovak pošta 12 fil. pristojbine računa pri povzetji.

HRANIMO SE BOLE

i ozdravimo svojo deco pa oslabljene, betežne svoje domače, povečšajmo njuvo životno moč po dobroj hrani. Zdravoga, močnoga človeka ešče sšhi krūh krepji. Ali mala deca, slabokrvni, slabi nadajoče matere, oslabljeni, betežni, trpeči, starejši, ki so beteg ali drugo vekšo nevojo prestali, deca mozolnata, zobē metajoši, porodnice i drugi slabi ljudē ne morejo navadne hrane vživati ar nemajo moči za prebave. Tei moro zato lahko prebavljivo i jako hrano meti i to najdejo v pravom Fellerovom ribjem olji. Nema niti slaboga dišeca, niti božnoga žmaja, i je tak prijetno, da je tudi deca radi vzemejo. Ribje olje vno go profesorov i pravnikov priporaca, krv i mišišje raste ponjem, pri deci da zras kostem i njim dihačnice dobrodejno ofriši kakti gut, prsi i plūča. Telo okrepi, povspeši ozdravljenje, okrepanje, telo ojunaci proti betegom, da tek, prebavo tira, oslabljenost, slabokrvnost, slabo hranjenje odstrani i poleg toga je li zadosta poceni. Brezpogojno je več vredno kak vsaki inozemski zmes emulzio, prašek i spodobne reči. Cene predbojske 2 kanti franko pošlje za 5 kor. v pravoj kakovosti

Feller V. Eugen, lekarnar

Stubica, Centrala 146. (Zagreb žup.)

100 litrov domače pijače

Elpis!

vkrepčevalne, tēne in tejo gasēčesi more vsaki sam napraviti za male stroške. V zalogi so: ananas, jaboka, grenadina, maline, muškateška, meta, pomaranče strašnica in višnja. Neuspeh izključen. Ta domača pijača se pije po leti mrzlo po zimi pa vroče namesto ruma. Snovi z natenenim navodilom stanejo K 12 poštnine prosto proti povzetji. Za kmetijstva, vekša hišna gospodarstva, delavnice, tovarne i. t. d. je to sredstvo velikanske vrednosti, ker se delavci s tov pijačov okrepeajo ne da bi bili pijani ali pa da bi zgūbili na delavskoj zmožnosti

Janez Grolich, drogerija „pri angelju“ Brno šte. 85. Moravsko.

